

Nr 1051

Av fru **Nettelbrandt m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 18, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 6 juni 1968 (nr 430) om mervärdeskatt.*

(Lika lydande med motion nr 916 i Första kammaren)

Skattskyldighet för offentlig verksamhet

Frågan om skattskyldighet till mervärdeskatt för offentlig verksamhet har vid åtskilliga tillfällen uppmärksamrats i motioner från bl. a. vårt håll, senast vid årets riksdag. I proposition nr 18 behandlas denna fråga. Där betraktas den dock närmast som en redovisningsteknisk angelägenhet för statliga myndigheter. Denna aspekt är viktig, men man bör också hålla konkurrensaspekterna i minnet. Konkurrens mellan enskild och offentlig kommersiell verksamhet bör ske på lika villkor. I dag är statliga verk och myndigheter inte skattskyldiga för utåtriktade varor och tjänster, som tillhandahålles andra statliga organ. Motsvarande förhållande gäller också verksamhet som bedrivs av landsting och primärkommuner.

Enligt cirkulär skall statliga myndigheter vid upphandling jämföra offerter från enskilda och offentliga företag med hänsyn till att enskilda företag har att räkna in mervärdeskatt i sina kalkyler. Detta kan dock bli ganska besvärligt då man har att ta hänsyn till a) effekten av mervärdeskattebelastningen på enskilda företag, b) vilka offentliga myndigheter som har att erlægga mervärdeskatt, c) nettoeffekten av andra verks och myndigheters skattefrihet med hänsyn till att de inte kan dra av ingående mervärdeskattebelastning. Någon motsvarande generell bestämmelse för kommunernas upphandling finns inte.

Den rimligaste lösningen av frågan är enligt vår uppfattning fortfarande att inte undanta någon vara eller tjänst från skatteplikt, som statligt och kommunalt verk eller myndighet tillhandahåller ett annat offentligt organ om varan eller tjänsten i fråga skulle vara skattepliktig ifall den tillhandahållits av t. ex. ett enskilt företag.

Begränsningen av skattskyldigheten för stat och kommun medför alltså risker för att staten och kommunen i egen regi kommer att bedriva sådan verksamhet som på ett mer rationellt och effektivt sätt skulle kunna bedrivas i enskild regi. Med tanke på den offentliga verksamhetens rika differentiering framstår den inskränkta skattskyldigheten dessutom som

en allvarlig diskriminering av det enskilda näringslivet inom olika områden.

Effekten av frihet från skattskyldighet för statliga och kommunala myndigheter är mindre i mervärdeskattesystemet än den var under den allmänna varuskatten, därför att avdragsrätt för ingående mervärdeskatt inte föreligger för den som ej är skattskyldig. I enstaka fall kan det rent av vara till nackdel att man ej är skattskyldig. Detta problem har uppmärksamrats i proposition nr 18. Propositionen medger tolkningen, att statliga verk och myndigheter skall göras skattskyldiga endast när det är förmånligt för dem. Vi förutsätter, att detta ej är statsmakternas avsikt. Även av detta skäl är det ur konkurrenssynpunkt lämpligt att besluta, att skattskyldighet alltid skall gälla för offentlig myndighet och affärsdrivande verk som till annan tillhandahåller skattepiktiga varor och tjänster.

Skatten på motorfordon

Enligt tidigare riksdagsbeslut utgår inte skatt på försäljning av begagnade personbilar. Vi stöder detta. I propositionen föreslås emellertid att mervärdeskatt skall utgå på begagnade personbilar som säljs av biluthyrningsföretag. Vi menar att detta är en riktig åtgärd. Därigenom täcks en lucka i den nuvarande lagstiftningen.

Skatt utgår ej på försäljning av begagnade personbilar men väl på försäljning av begagnade motorcyklar. Vi finner detta något inkonsekvent. Enligt beslut av 1968 års riksdag skall skattebortfallet av momsbefrielsen för begagnade bilar kompenseras av höjd accis på nya bilar. Någon accishöjning på motorcyklar företogs ej, eftersom begagnade sådana är skattepliktiga. Genom denna åtgärd har man uppnått en ur fiskal synpunkt någorlunda likvärdig behandling av personbilar och motorcyklar. Mycket talar dock för att likvärdighet mellan personbilar och motorcyklar inte uppnåtts ur handelns synpunkt. Handeln med begagnade motorcyklar torde ha fått icke avsedda konkurrensnackdelar genom skattebelastningen, nackdelar som rimligen bör upphävas genom skattebefrielse i kombination med höjd accis på samma sätt som skett med personbilar.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen

I. måtte besluta,

a) att skattskyldighet bör gälla för offentlig myndighet och affärsdrivande verk, som till annan tillhandahåller skattepliktiga varor och tjänster,

b) att vederbörande utskott utarbetar härför erforderlig lagtext;

II. i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till befrielse från mervärdeskatt för begagnade motorcyklar i kombination med höjd accis på motorcyklar.

Stockholm den 4 mars 1969

Cecilia Nettelbrandt (fp)

C.-G. Enskog (fp)

Sven Gustafson (fp)
i Göteborg